

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/430/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2713201034
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2713201034.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Martin Holíč, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpená advokátom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1/ O. G., nar. XX.XX.XXXX, S., D. XXX/XX, 2/ Y. G., nar. XX.XX.XXXX, I., E.. S. XX/XXX, 3/ F. G., nar. XX.XX.XXXX, S., D. XXX/XX, o zaplatenie 923,51 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 2C 110/2013-76 zo dňa 13. februára 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zamietnutia návrhu vo vzťahu k žalovanému 1/ a v závislom výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovanému 1/ sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd návrh zamietol a žalovaným náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie po citácii § 497, 499, 502 ods. 1, 503 ods. 1, 303 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, 2 písm. a), b), 3 ods. 1, 2, 4 ods. 1 až 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 2 ods. 1 písm. a), b), § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 558 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 8, 7 ods. 1, 2, § 2 písm. u), písm. r) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa platného v čase uzavretia dohody o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku, § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 387 ods. 1, 2 a 397 Obchodného zákonníka a vecne tým, že vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanými 1/ a 2/ ako dlžníkmi dňa 05.10.2001 Zmluvu o úvere č. 0251491123, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 663,88 eur. Z výpisu z účtu mal súd preukázané, že žalovaní úver čerpali dňa 8.10.2001 v plnej výške. Úver bol zabezpečený ručiteľským záväzkom žalovanej 3/, ktorý na seba prevzala podpisom zmluvy. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými tak vznikol záväzkový vzťah, z ktorého žalovaní 1/ a 2/ boli povinní splácať poskytnutý úver pravidelnými mesačnými splátkami formou inkasa z osobného účtu vo výške 26,56 eur a za týmto účelom sa zaviazali, že k termínom splatnosti splátok úveru zabezpečia dostatok peňažných prostriedkov na osobnom účte. Žalovaná 3/ sa podpisom zmluvy zaviazala uspokojiť pohľadávku veriteľa v plnej výške, ak ju neuspokojia dlžníci. Napriek tomu, že v prípade zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ide o tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), jedná sa zároveň o typovú (spotrebiteľskú) zmluvu podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 2

písm. b/ zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čím je založený občianskoprávny charakter daného zmluvného vzťahu. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným 1/ a 2/ spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, pričom žalovaní zmluvu uzatvárali ako fyzické osoby, ktorým bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. V danom prípade bola uzavretá štandardná formulárová zmluva. Text zmluvy bol vopred pripravený, dlžník ako spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu (§ 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb.). Pokiaľ je účastníkom úverovej zmluvy osoba spĺňajúca podmienky pre označenie spotrebiteľa, zmluva podlieha režimu spotrebiteľskej ochrany. Na právny vzťah vzniknutý zo zmluvy o úvere sa preto vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka a subsidiárne ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch, Občianskeho zákonníka a ostatných predpisov na ochranu spotrebiteľa.

V dôsledku vznesenej námietky premlčania každým zo žalovaných sa súd zaoberal včasnosťou podania návrhu. Pretože Zmluva o úvere bola uzavretá dňa 05.10.2001, súd postupoval podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka. Premlčanie sa spája s márnym uplynutím doby, ktorú zákon dáva veriteľovi na vykonanie práva. Podľa Zmluvy o úvere mali žalovaní 1/ a 2/ splatiť úver v lehote splatnosti najneskôr do 01.10.2006. Premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, t.j. keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu. Premlčacia doba začala plynúť od 02.10.2006 a uplynula 02.10.2010. Žaloba bola podaná na súde dňa 18.02.2013, teda po uplynutí štvorročnej premlčacej doby. Zmena v osobe veriteľa nemala vplyv na plynutie premlčacej doby. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalovaní 1/ až 3/ oprávnenne vzniesli námietku premlčania a tým spôsobili zánik žalobcovej možnosti domôcť sa s úspechom na súde premlčaného práva, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným 1/, súd sa zaoberal tým, či došlo k platnému uznaniu dlhu zo strany žalovaného 1/ a tým k začatiu plynutia novej premlčacej lehoty. Zmluva, z ktorej vyplýva nárok žalobcu, má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nepochybne bola uzavretá s fyzickou osobou spĺňajúcou definíciu spotrebiteľa v zmysle v tom čase platného zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd je toho názoru, že aj na Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej len „Dohoda“) uzavretú dňa 04.09.2012, ktorá bezprostredne nadväzuje na úverovú zmluvu, treba aplikovať ustanovenia predpisov na ochranu spotrebiteľa.

Dohoda bola uzavretá podľa § 558 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi zakladá vyvrátenú právnu domnienku, že v čase uznania dlh existoval. Uznaním dlhu nevzniká nový záväzok, na základe neho však dochádza k zastaveniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a namiesto nej odo dňa, keď došlo k uznaniu, začne plynúť nová desaťročná premlčacia doba. Uznať možno aj premlčaný dlh. Takéto uznanie však zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania len vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal vedel o jeho premlčaní. Žalovaný 1/ pred súdom vypovedal, že v čase podpisovania dohody nemal vedomosť o tom, že dlh je premlčaný, o tejto skutočnosti nebol vôbec oboznámený, preto uznanie dlhu je právne neúčinné. Žalobca nepreukázal, že žalovaný 1/ vedel o premlčaní dlhu, žalovaný 1/ preto môže účinne vzniesť námietku premlčania nároku, aj keď formálne v bode 3.1 Dohody sa uvádza, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že Dohoda je vopred žalobcom vypracovaný štandardizovaný formulár, do ktorého žalobca zakomponoval aj formuláciu o uznaní premlčaného dlhu, a to navyše v takom článku Dohody, kde to nemožno logicky očakávať, keď vedomosť o premlčaní dlhu sa vzťahuje k uznaniu záväzku a nie k dohode o splátkach. Vyhlásenie dlžníka v bode 3.1 malo spôsobiť predĺženie premlčacej lehoty (v čase podpisu Dohody bola pohľadávka žalobcu premlčaná). Súd tento zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním Dohody vyhodnotil ako nekalú obchodnú prax (§ 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z.), keď pri podpísaní Dohody boli naplnené zákonné znaky tohto inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane žalobcu a využitie takej obchodnej praxe, ktorá podstatne narušila ekonomické správanie sa žalovaného 1/ ako priemerného spotrebiteľa.

Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu v bode 3.1 Dohody označenej ako „Forma splatenia záväzku“ nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Nekalé obchodné praktiky sú v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa zakázané. Výkon práv po použití nekalej obchodnej praktiky je v rozpore s dobrými mravmi, preto nemôže požívať súdnu ochranu (§ 3 ods. 1 OZ). Právny úkon, ktorý sa svojím účelom prieči dobrým mravom, je v zmysle § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku v časti uznania premlčaného dlhu ako nekalá obchodná praktika je neplatná, preto námietka premlčania vznesená žalovaným 1/ je dôvodná, na základe čoho súd návrh zamietol v celom rozsahu a bližšie sa nezaoberal meritom veci.

Žalovaní vzhľadom na úplný úspech v konaní majú podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania, žiadny zo žalovaných si však trovy konania neuplatnil, preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že návrhu vyhovie voči žalovanému 1/ resp. rozsudok zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a zároveň si uplatnil voči žalovanému 1/ aj náhradu trov konania i trovy tohto odvolacieho konania vo výške 71,39 eur s DPH za odvolacie konanie. Rozhodnutie súdu prvého stupňa napadol v časti v ktorej súd zamietol nárok žalobcu voči žalovanému 2/ (zrejme došlo k chybe v písaní a z obsahu podaného odvolania vyplýva, že odvolanie bolo podané proti žalovanému 1/) z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil tým, že dňa 04.09.2012 žalovaný 1/ podpísal dohodu o uznaní splátkového kalendára a uznaní záväzku prostredníctvom ktorej žalovaný 1/ uznal svoj záväzok voči žalobcovi vzniknutý zo zmluvy o úvere č. 251491123 uzavretej so Slovenskou sporiteľňou vo výške 644,58 eur čo do dôvodu a výšky. Táto dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku záväzku, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Obsahom dohody o uznaní dlhu voči žalovanému 1/, ktorý právny inštitút je zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona je prerušenie plynutia premlčacej doby. V tejto súvislosti argumentoval odvolateľ citáciou § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolateľ považuje za potrebné zdôrazniť, že podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára je uznanie záväzku, došlo k naplneniu § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, teda k prerušeniu plynutia premlčacej doby a plynutiu novej desať ročnej premlčacej doby, pričom k tomu aby nastali uvedené účinky zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. K prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu plynutia novej desaťročnej premlčacej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie. Ustanovenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho kto dlh uznal o jeho premlčaní a jeho následkoch. Podpísaním dohody došlo k začatiu plynutia novej desaťročnej premlčacej doby, teda právny účinok v spojení s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 veta druhá OZ, t.j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej desaťročnej premlčacej doby v tomto prípade nastal. Tým, že žalovaný 1/ podpísal dohodu, prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databáze neplatičov. Predmetná dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Obsah dohody nie je taký rozsiahly, aby sa s ním žalovaný nemal možnosť oboznámiť a okrem toho žalovaný 1/ dohodu podpisoval vo svojom bydlisku, teda mal možnosť si dohodu v pokoji prečítať a v prípade, ak mal záujem uzatvoriť dohodu s takýmto obsahom, vysloviť s ňou svoj súhlas svojím podpisom resp. odmietnuť ju a nepodpísať ju. Ide teda o prejav slobodnej vôle žalovaného, ktorý si je vedomý svojho záväzku uzavrieť so žalobcom predmetnú dohodu a svoj záväzok postupne splatiť v dohodnutých splátkach. Zároveň odvolateľ poukázal na skutočnosť, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Prvostupňový súd vybočil z medzí a účelu ochrany spotrebiteľov upravenej v Občianskom zákonníku, keď úplne negoval hmotnoprávne inštitúty upravené v Občianskom zákonníku, a to uznanie práva v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj uznanie záväzku v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka. Daným prístupom súdu dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa. Konanie žalovaného 1/ nemožno považovať za morálne a čestné a preto nemožno súhlasiť s tým resp. je absurdné, aby

takémuto konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov.

Žalovaní 1/ až 3/ odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, keďže rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Z obsahu spisu vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s. uzavrela so žalovaným 1/ ako dlžníkom a so žalovanou 2/ ako spoludlžníčkou dňa 05.10.2001 Zmluvu o úvere súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Na základe tejto zmluvy Slovenská sporiteľňa poskytla úver 20.0000,- Sk. Z článku IV vyplýva, že pohľadávka je zabezpečené ručením žalovanej 3/, ktorá prebrala ručiteľskú povinnosť, že pohľadávku uspokojí v plnej výške, ak ju neuspokojí dlžník a to vo forme aktívnej solidarity. Z prílohy č. 1 Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcom dňa 15.12.2011 vyplýva, že k uvedenému dňu zostatok pohľadávky predstavoval celkom sumu 644,58 eur, z toho istina 278,93 eur. V čase postúpenia pohľadávky boli žalovaní v omeškani 3421 dní. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 27.12.2011 vyplýva, že pohľadávka v čase postúpenia predstavovala sumu 923,51 eur. Z pokusu o zmier zo dňa 28.01.2013 vyplýva, že žalovaní boli vyzvaní žalobcom, aby svoju povinnosť uhradili pohľadávku žalobcu splnili najneskôr do 04.02.2013 vo výške 1.024,14 eur a v tomto pokuse o zmier žalobca uvádza, že pôvodným veriteľom bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru.

Z Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 04.09.2012 je zrejmé, že žalobca ako veriteľ a žalovaný 1/ ako dlžník uzatvorili predmetnú dohodu, pričom táto obsahovala aj uznanie záväzku, formou splatenia záväzku, rozhodcovskú doložku a záverečné ustanovenia. Z dohody podľa bodu 3.1 vyplynulo, že žalovaný 1/ sa zaviazal splatiť svoj záväzok v pravidelných splátkach v dohodnutej výške 25 eur k 25. dňu, dátum prvej splátky 25.09.2012. V bode 2. uzavretej Dohody žalovaný 1/ uznal čo do právneho dôvodu a výšky záväzok vo vzťahu k žalobcovi vo výške 644,58 eur a náklady na inkasné konanie vo výške 138,53 eur.

Sporným zostalo a zároveň to tvorilo predmet prieskumu odvolacieho súdu, aké následky mala dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 04.09.2012 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 1, na základe ktorej podľa tvrdenia žalobcu došlo k predĺženiu premlčacej doby na 10 rokov.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade bolo potrebné posúdiť charakter právneho úkonu, zmluvy o úvere zo dňa 05.10.2001 (ďalej aj len „zmluva“), k uzavretiu ktorej došlo medzi žalovanými a Slovenskou sporiteľňou, a.s., na základe ktorej banka poskytla úver vo výške 20.000,- Sk a žalovaní poskytnuté finančné prostriedky v celom rozsahu nevrátili, pričom tento právny úkon predchádzal uzavretiu dohody o uznaní záväzku zo dňa 04.09.2012. Obidva právne úkony na seba nadväzujú a spolu súvisia. Zmluva o úvere bola uzavretá podľa ustanovení § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mala banka už pripravený a dopisovala do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovaných, pričom žalovaní obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohli ovplyvniť a ani neovplyvnili.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.6.2007. Jeho ust. § 23a

účinné v období od 1.1.2000 do 24.11.2004 - v čase uzavretia zmluvy, zakotvilo tzv. typovú zmluvu, ktorou sa podľa citovaného zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia typová zmluva nesmie obsahovať a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku na poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby, 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby s požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti. Predávajúcim podnikateľom podľa písm. b/ je podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby. Podľa písm. g/ službou je akákoľvek činnosť, ktorá je určená na ponuku spotrebiteľovi s výnimkou činností podľa osobitných predpisov.

V zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v piatej hlave v ust. § 52 a nasl. upravoval spotrebiteľské zmluvy až s účinnosťou od 1.4.2004, teda až po uzavretí predmetnej zmluvy.

Keďže Slovenská sporiteľňa, a.s. bola osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, vystupovala v pozícii dodávateľa a je i veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 z. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom na to, že žalovaní pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je potrebné ho v zmysle § 52 ods. 3 OZ v uvedenom znení považovať za spotrebiteľa a zároveň je spotrebiteľom i v zmysle § 3 ods. 2 z. č. 258/2001 Z.z. Vzhľadom na to, že zmluvou o úvere sa Slovenská sporiteľňa, a.s. zaviazala poskytnúť ako dodávateľ žalovaným ako spotrebiteľom dočasne peňažné prostriedky vo forme úveru a žalovaní ako spotrebiteľia sa zaviazali poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s odmenou, zmluva uzavretá medzi účastníkmi spĺňa základné náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 2 písm. a) a b) z. č. 258/2001 Z.z., keď zároveň nebolo preukázané, že by zmluva uzavretá medzi účastníkmi bola niektorou zo zmlúv vymenovaných v § 1 ods. 2 z. č. 258/2001 Z.z., a preto nie je vylúčená spod jurisdikcie tohto zákona.

Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou zo dňa 15.10.2001 je nevyhnutné posudzovať podľa z. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady prednosti aplikácie špeciálnej právnej úpravy, ktorou v danom prípade je z. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i § 52 a nasledujúcich OZ, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení OZ a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. medzi účastníkmi bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Posúdenie záväzkového vzťahu medzi žalovanými a bankou bolo potrebné z toho dôvodu, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 medzi postupcom, Slovenskou sporiteľňou, a.s. a postupníkom, t.j. žalobcom, došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovaným na žalobcu. Postúpenie pohľadávky malo za následok, že žalobca vstúpil do práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy ako veriteľ. Postupca postúpenú pohľadávku so všetkými právami s ňou spojenými stratil. Postupník, t.j. žalobca nadobudol pohľadávku aj so všetkými námietkami, ktoré možno proti nej uplatniť. K týmto námietkam môžu pribudnúť aj iné námietky, vzniknuté z nového pomeru medzi dlžníkom a novým veriteľom.

Žalobca dňa 04.09.2012 ako postupník uzavrel so žalovaným 1/ dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Žalobca tvrdí, že došlo k uznaniu záväzku, čo malo za následok predĺženie premlčacej lehoty na 10 rokov a zmluva bola doplnená o rozhodcovskú doložku a záverečné ustanovenia. Z uvedeného vyplýva, že dohodou o uznaní záväzku pôvodný záväzok nezanikol, nevnikol nový záväzok, došlo len k zmene, doplneniu pôvodne uzavretého záväzku. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca vstúpil do práv a povinností postupcu a nedošlo k zániku pôvodne uzavretej zmluvy, len k jej zmene (doplneniu), posúdenie zmluvy a jej dodatku formou uznania záväzku sa nezmenilo, ide o spotrebiteľskú zmluvu a žalobcu je potrebné považovať za dodávateľa, voči ktorému možno použiť všetky námietky, ako bolo hore uvedené.

Ak žalobca ako dodávateľ uzavrel so žalovaným 1/ dohodu o uznaní záväzku, je možné dôjsť k záveru, že takáto zmluvná podmienka (dohoda) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (začala plynúť nová 10 ročná premlčacia lehota) a preto je neplatná podľa § 53 ods. 5 OZ aj s prihliadnutím aj k uvedenému nižšie. Spotrebiteľ nemá záujem na predĺžovaní premlčacej lehoty, čím sa vystavuje dlhému obdobiu právnej neistoty a táto zmluvná podmienka upravená spotrebiteľskou zmluvou uzavretou medzi účastníkmi sa odchyľila od ustanovení OZ v neprospech spotrebiteľa, pretože ustanovenia OZ vo všeobecnosti upravujú 3-ročnú premlčaciu lehota. Keďže zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku, je v tejto časti neplatná a pre posúdenie nároku žalobcu je potrebné aplikovať § 101 OZ.

Podľa § 55 ods. 1 OZ sa zmluvné dojednania spotrebiteľských zmlúv nemôžu odchyliť od zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa nesmie vzdať práv, ktoré mu zákon poskytuje, alebo inak zhoršiť svoje postavenie. Jeho postavenie nesmie byť zhoršené ani s jeho súhlasom, preto prehlásenie o predĺžení premlčacej lehoty v prospech žalobcu ako podnikateľského subjektu je možné považovať za absolútne neplatné, pretože postavenie spotrebiteľa tým bolo značne zhoršené.

Ak odvolací súd v súlade s hore uvedeným považoval žalobcu za dodávateľa, a záväzkový vzťah medzi účastníkmi za spotrebiteľský, je potrebné v danej veci tiež aplikovať ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa, zák. č. 250/2007 Z.z. (predtým zák. č. 634/1992 Zb. ako súd už vyššie uviedol). Ustanovenie § 4 ods. 8 citovaného zákona stanovuje, že predávajúci (teda aj dodávateľ) nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Ustanovenie § 7 ods. 2 cit. zák. definuje, že obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade žalobca ako veriteľ dosiahol uzavretie dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku v dôsledku použitia nekalej obchodnej praktiky spočívajúcej v tom, že právny úkon, obsahom ktorého bolo uznanie dlhu, bol súčasťou predtlačenej formulára, do ktorého sa doplnili len údaje o žalovanom 1/ (súčasťou tohto formulára bolo aj ustanovenie, že žalovaný 1/ uznáva premlčaný dlh). Žalobca však počas konania nepreukázal (na ňom bolo dôkazné bremeno), že žalovanému 1/ ako priemernému spotrebiteľovi boli akokoľvek vysvetlené, v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti, následky uznania dlhu najmä s ohľadom na jeho premlčanie, resp. dĺžky premlčacej doby. Následne žalovaný 1/ bez toho, aby mu boli vysvetlené následky uznania záväzku, dohodu podpísal (došlo k narušeniu ekonomického správanie sa priemerného spotrebiteľa). Ak by bol žalobca žalovanému vysvetlil následky uznania záväzku (10-ročná premlčacia lehota), bolo by nelogické, že by žalovaný 1/ s takýmto poznatkom dohodu o uznaní záväzku podpísal. Navyše súdu je z jeho rozhodovacej činnosti zrejmé, že žalobca nakupuje premlčané pohľadávky vo veľkom množstve a následne iniciuje stretnutia, na ktorých bez náležitého vysvetlenia následkov uznania záväzkov spotrebiteľom, necháva dohody o uznaní záväzku podpisovať s úmyslom

docieľiť nápravu pochybenia právnych predchodcov navrhovateľa, spočívajúcu v nepodaní žaloby včas (pred uplynutím premlčacej doby) a s cieľom získať výhody na úkor spotrebiteľa.

Je nepochybné, že uznanie záväzku je jednostranný právny úkon, v ktorom dlžník uznáva záväzok čo do dôvodu a výšky. Pre posúdenie platnosti takéhoto právneho úkonu je potrebné aplikovať ust. § 34 a nasledujúce OZ. Posudzujúc platnosť tohto právneho úkonu odvolací súd dospel k záveru, že ide o absolútne neplatný právny úkon, pretože nespĺňa predpoklady riadneho právneho úkonu v súlade s § 39 OZ, pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi). Rozpor s dobrými mravmi je rozporom s objektívnym právom a tento rozpor spôsobuje neplatnosť právneho úkonu bez ohľadu na to, či subjekt o tomto rozpore vedel alebo nie. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, pokiaľ nerešpektuje niektorú zo súhrnu spoločenských, kultúrnych a mravných noriem.

Ako súd vyššie dôvodil, k podpisu dohody o uznaní záväzku došlo za použitia nekalej obchodnej praktiky, t.j. konania v rozpore s dobrými mravmi. Takýto jednostranný právny úkon je potom potrebné vyhodnotiť ako absolútne neplatný, od počiatku neexistujúci a samozrejme nespôsobujúci následky, t.j. v konkrétnom prípade nedošlo platne k uznaniu záväzku, čo má za následok, že v danom prípade je premlčacia lehota 3-ročná (resp. 4-ročná podľa ObZ). Premlčacia lehota začala v danom prípade plynúť najneskôr dňa 09.10.2006 a uplynula 09.10.2009. Žalobca podal žalobu na súd 18.12.2013. Vzhľadom na to, že žalovaní vzniesli námietku premlčania, súd prvého stupňa k nej správne prihliadol a žalobu zamietol.

Pre úplnosť je potrebné dodať, že uvedený právny názor je aj v súlade s názorom NS SR vyjadrenom v rozhodnutí z 16.01.2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012, podľa ktorého kým rešpektovanie princípu „neznalosť zákona neospravedľuje“ v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) je potrebné vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je „princíp ochrany spotrebiteľa“. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, realite praktického života odporuje požiadavka na podrobnú (až detailnú) znalosť právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bolo už ďalej nadbytočným zaoberať sa ďalšími dôvodmi pre zamietnutie žaloby, ako aj ďalšími odvolacími námietkami, nakoľko tieto by nič nezmenili na vyššie uvedenom závere o nevyhnutnosti žalobný návrh zamietnuť pre dôvodne vznesenú námietku premlčania.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvého stupňa návrh žalobcu vo vzťahu k žalovanému 1/ zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, vrátane rovnako vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania, ktorý nebol odvolaním osobitne napadnutý, potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému 1/ vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému žalobcovi, žalovaný 1/ si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu ani žiadne trovy nevyplývajú, preto bolo dôvodné žalovanému 1/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznať.

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.